

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 45.365/3
VAN 25 NOVEMBER 2008

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 22 oktober 2008 door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 28 november 2008, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin", heeft, na de zaak te hebben onderzocht op de zittingen van 18 november 2008 en 25 november 2008, het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond ¹, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot het regelen van diverse onderwerpen die verband houden met het beleidsdomein welzijn, volksgezondheid en gezin.

2.1. Hoofdstuk I bevat artikel 1, dat bepaalt dat het ontworpen decreet een gemeenschapsaangelegenheid regelt.

2.2. Bij hoofdstuk II wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om een technische commissie voor de brandveiligheid op te richten, die advies kan verlenen over de brandveiligheid in de voorzieningen inzake persoonsgebonden aangelegenheden die vallen onder het beleidsdomein welzijn, volksgezondheid en gezin (artikelen 2 tot 4).

2.3. Hoofdstuk III bevat regels inzake de controle op de aanwending van subsidies die worden verleend door de agentschappen met rechtspersoonlijkheid die tot het beleidsdomein welzijn, volksgezondheid en gezin behoren (artikelen 5 tot 9).

2.4. Bij hoofdstuk IV worden wijzigingen aangebracht in het decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders, onder meer betreffende de oprichting van werkgroepen in de sector van de eerstelijnsgezondheidszorg en betreffende de erkenning van partnerorganisaties (artikelen 10 tot 13).

⁽¹⁾ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder rechtsgrond verstaan de overeenstemming met de hogere rechtsnormen.

2.5. Hoofdstuk V bevat, naast een wijzigingsbepaling van de wet van 10 juni 1952 betreffende de gezondheid en de veiligheid van de werknemers, alsmede de salubriteit van het werk en van de werkplaatsen, bepalingen waarbij wijzigingen worden aangebracht in het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid (artikelen 14 tot 26), onder meer wat betreft de mogelijkheid om met partnerorganisaties en met organisaties met terreinwerking een beheersovereenkomst te sluiten. Tevens wordt een titel IXbis ingevoegd in hetzelfde decreet, aangaande de erkenning van afdelingen medisch toezicht van externe diensten voor preventie en bescherming op het werk, van departementen medisch toezicht van interne diensten voor preventie en bescherming op het werk en van gemeenschappelijke interne diensten voor preventie en bescherming op het werk. Deze erkende afdelingen en departementen worden ingeschakeld in het operationele en het epidemiologische informatiesysteem bedoeld in het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem.

2.6. Hoofdstuk VI bevat een wijziging aan de decreten inzake voorzieningen voor bejaarden, gecoördineerd op 18 december 1991, en een overgangsbepaling (artikel 27).

2.7. Hoofdstuk VII strekt ertoe om een algemeen juridisch kader te creëren voor het Vlaamse beleid inzake verzorgingsvoorzieningen.

Met de artikelen 29 en 30 wordt beoogd een decretale basis in te voeren om de Vlaamse Gemeenschap toe te laten voor de verzorgingsvoorzieningen eigen programmatie- en erkenningsnormen uit te vaardigen, die geen afbreuk doen aan de federale basisregels op dit vlak.

Bij artikel 31 wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om de procedure te bepalen voor het verlenen, het verlengen en het ontnemen van machtigingen en toelatingen aan ziekenhuizen, rust- en verzorgingstehuizen, psychiatrische verzorgingstehuizen en initiatieven van beschut wonen of onderdelen ervan, en voor het verlenen, het verlengen, het inkorten, het schorsen en het intrekken van al dan niet voorlopige erkenningen van verzorgingsinstellingen of onderdelen ervan, alsmede de

procedure voor de sluiting ervan. De bedoeling zou zijn om een decretale basis te bieden voor de besluiten van de Vlaamse Regering van 18 februari 1997 ².

Artikel 32 bevat specifieke erkenningsbepalingen voor ziekenhuizen.

De artikelen 33 tot 35 bevatten een regeling waardoor maatregelen kunnen worden opgelegd als een verzorgingsvoorziening de erkenningsnormen niet correct naleeft.

Artikel 36 voorziet specifiek in de mogelijkheid van sluiting van een psychiatrisch verzorgingstehuis of een initiatief van beschut wonen indien deze niet beschikt over de vereiste planningsvergunning en erkenning.

Artikel 37 voorziet in strafbepalingen en artikel 38 in opheffingsbepalingen.

2.8. Met hoofdstuk VIII worden een aantal technische correcties beoogd aan het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (artikelen 39 tot 42).

2.9. Hoofdstuk IX betreft een aanpassing van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de integrale jeugdhulp, het decreet van 7 mei 2004 betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp, het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en het decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen-I, gelet op de totstandkoming van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand (artikelen 43 tot 45 en 47 tot 49). Artikel 46 regelt, met terugwerkende kracht (zie artikel 55, vierde lid), de inwerkingtreding van de bepalingen

(2) Besluit van de Vlaamse Regering van 18 februari 1997 tot vaststelling van de procedure voor de erkenning en de sluiting van ziekenhuizen, ziekenhuisdiensten, onderdelen van ziekenhuizen en samenwerkingsvormen, besluit van de Vlaamse Regering van 18 februari 1997 tot vaststelling van de procedure voor het verkrijgen van een planningsvergunning en een exploitatievergunning voor intramurale en transmurale voorzieningen in de gezondheidszorg en besluit van de Vlaamse Regering van 18 februari 1997 tot vaststelling van de procedure voor de erkenning en de sluiting van rust- en verzorgingstehuizen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen en samenwerkingsverbanden van psychiatrische instellingen en diensten.

van het eerstgenoemde decreet inzake de toegangspoort, de indicatiestelling en de toewijzing, en de bepalingen met betrekking tot de trajectbegeleiding.

2.10. Met hoofdstuk X wordt een aanpassing beoogd van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding, het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg en het decreet van 17 juli 2000 houdende de oprichting van een Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek, gelet op de totstandkoming van het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (artikelen 50 tot 52).

2.11. Hoofdstuk XI bevat een algemene delegatie aan de Vlaamse Regering om de erkenningsprocedure te bepalen van voorzieningen inzake persoonsgebonden aangelegenheden die vallen onder het beleidsdomein welzijn, volksgezondheid en gezin (artikel 53).

2.12. Met hoofdstuk XII wordt de vervanging beoogd van artikel 24 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin, wat betreft de vereiste talenkennis van het personeel van erkende of gesubsidieerde voorzieningen (artikel 54).

2.13. Hoofdstuk XIII bevat de slotbepalingen, zijnde bepalingen inzake de inwerkingtreding van de onderscheiden bepalingen van het decreet dat thans in ontwerpvorm voorligt.

BEVOEGDHEID

3. Het ontworpen decreet heeft, globaal genomen, betrekking op persoonsgebonden aangelegenheden als bedoeld bij artikel 5, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zowel op het vlak van het gezondheidsbeleid als op het vlak van de bijstand aan personen. De artikelen 48 tot 50 (*partim*) betreffen onderwijsaangelegenheden waarvoor de Vlaamse Gemeenschap krachtens artikel 127, § 1, eerste lid, 2/, van de Grondwet bevoegd is.

.../...

Enkele bepalingen vergen evenwel een afzonderlijk onderzoek.

3.1. Artikel 22 van het ontwerp strekt er onder meer toe om in het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, een titel IXbis in te voegen aangaande de erkenning van afdelingen medisch toezicht van externe diensten voor preventie en bescherming op het werk, van departementen medisch toezicht van interne diensten voor preventie en bescherming op het werk en van gemeenschappelijke interne diensten voor preventie en bescherming op het werk.

Wat de bevoegdheidsverdeling terzake betreft, dient enerzijds rekening te worden gehouden met de federale bevoegdheid inzake arbeidsbescherming en anderzijds met de gemeenschapsbevoegdheid inzake preventieve gezondheidszorg.

Op grond van artikel 6, § 1, II, eerste lid, 3/, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is de federale overheid bevoegd gebleven voor "de maatregelen van interne politie die betrekking hebben op de arbeidsbescherming". Aangezien het primaire streefdoel van de arbeidsbescherming is de werknemer arbeid in menswaardige voorwaarden te laten verrichten ³, heeft deze onder meer betrekking op de gezondheidsaspecten ervan en dus ook op de arbeidsgeneeskunde en de arbeidsgeneeskundige controle.

Op grond van artikel 5, § 1, I, 2/, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 zijn de gemeenschappen weliswaar bevoegd voor "de activiteiten en diensten op het vlak van de preventies gezondheidszorg, met uitzondering van de nationale maatregelen inzake profylaxis" ⁴. In de parlementaire voorbereiding met betrekking tot dit artikel wordt deze gemeenschapsbevoegdheid echter, wat de arbeidsgeneeskunde betreft, beperkt tot "de arbeidsgeneeskundige controle, die belast is met de erkenning van de

(3) Zie advies 24.143/1 van 16 maart 1995 over een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, *Parl. St.*, Kamer, B.Z. 1995, nr. 71/1.

(4) Zie advies 34.339/AV van 29 april 2003 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, *Parl. St.*, Vl. Parl., 2002-2003, nr. 1709/1.

bedrijfsgeneeskundige diensten en met de controle op de naleving van het algemeen reglement op de arbeidsbescherming" ⁵.

Hieruit volgt dat de federale overheid bevoegd is gebleven voor de normatieve bepalingen over de arbeidsgeneeskunde en de arbeidsgeneeskundige diensten. Het gaat met name onder meer om de bepalingen betreffende de inrichting van de arbeidsgeneeskundige diensten, de werking van die diensten, de bijzondere voorwaarden waaraan de arbeidsgeneesheren moeten voldoen en de in dit verband te vervullen formaliteiten, de voorwaarden waarin de onderzoeken moeten gebeuren, het tarief en de inningsmodaliteiten van de door de ondernemingen verschuldigde retributies ⁶. De gemeenschappen daarentegen zijn bevoegd zijn voor de erkenning van deze diensten en de controle op de naleving van het algemeen reglement van de arbeidsbescherming ⁷.

In het licht van deze bevoegdheidsverdeling rijst er een bezwaar bij het ontworpen artikel 75bis van het ontwerp: voor zover dit artikel de Vlaamse Regering

(5) Verslag ANDRÉ-PÉTRY, *Parl. St.*, Senaat, nr. 432/2, p. 125; verslag DE GRÈVE en LE HARDY DE BEAULIEU, *Parl. St.*, Kamer, 1979-1980, nr. 627/10, p. 52; Grondwettelijk Hof, nr. 65/2005, 23 maart 2005, B.20 en B.21. Zie ook de memorie van toelichting bij de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, *Parl. St.*, Senaat, 1979-1980, nr. 434/1, p. 6.

(6) Advies 15.768/8 van 4 oktober 1984 over een ontwerp dat geleid heeft tot het besluit van de Vlaamse Regering van 23 maart 1983 houdende regeling van de erkenning van de arbeidsgeneeskundige diensten. Zie ook R.v.St., nr. 26.850, 9 juli 1986, VZW "Service médical interentreprises du Sud Luxembourg" e.a.

(7) Zie ook advies 25.547/1 van 19 december 1996 over een ontwerp dat geleid heeft tot het koninklijk besluit van 21 april 1997 tot aanvulling van artikel 104 van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming; advies 24.143/1 van 16 maart 1995, *l.c.*; advies 27.770/1 van 9 juli 1998 over een ontwerp dat geleid heeft tot het besluit van de Vlaamse Regering van 29 september 1998 tot wijziging van artikel 107 van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming; advies 41.496/3 van 7 november 2006 over een ontwerp dat geleid heeft tot het besluit van de Vlaamse Regering van 12 januari 2007 tot aanpassing van sectorale regelgeving die ressorteert onder het intern verzelfstandigd agentschap Zorg en Gezondheid aan het besluit van de Vlaamse Regering van 10 oktober 2003 tot regeling van de delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de hoofden van de intern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid. Zie ook S. VANSTEENKISTE, "Het gezondheidsbeleid", in G. VAN HAEGENDOREN en B. SEUTIN, *De bevoegdheidsverdeling in het federale België*, Brugge, 2001, 115.

machtigt aanvullende erkenningsvoorwaarden op te leggen, betreedt het de federale bevoegdheid.

Het ontworpen artikel 75, § 2, verplicht de erkende afdelingen en departementen daarenboven deel te nemen aan het operationele en epidemiologische informatiesysteem, opgericht bij het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem. Deze verplichting wordt gesanctioneerd met een administratieve geldboete. Voor zover de desbetreffende deelname betrekking heeft op informatie aangaande de preventieprogramma's die worden opgezet binnen de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake preventieve gezondheidszorg, rijst hiertegen geen bevoegdheidsrechtelijk bezwaar ⁸.

3.2. De wijziging van het decreet van 17 juli 2000 houdende de oprichting van een Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek (artikel 52 van het ontwerp) betreft de samenstelling van de raad van bestuur van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek (hierna: het Instituut). Het Instituut is opgericht bij het Vlaams Parlement, zonder rechtspersoonlijkheid, en bestaat uit een raad van bestuur en een wetenschappelijk secretariaat. Het Instituut heeft onder meer tot taak om aanbevelingen te doen aan het Vlaams Parlement betreffende "de verschillende aspecten en gevolgen van een wetenschappelijke en technologische ontwikkeling ... in het licht van de maatschappelijke inpasbaarheid ervan", op basis van een maatschappelijk debat dat wordt georganiseerd door de raad van bestuur aan de hand van korte voorbereidende evaluaties, uitgevoerd door het wetenschappelijk secretariaat, en om jaarlijks een analyse van de behoeften aan onderzoek en ontwikkeling op te stellen. Artikel 1 van het decreet van 17 juli 2000 bepaalt dat het een gemeenschaps- en gewestbevoegdheid regelt.

Het Instituut is, gelet op zijn taak en gelet op de omschrijving van het begrip "wetenschappelijk en technologisch aspectenonderzoek" in artikel 2 van het decreet van 17 juli 2000, een adviesorgaan dat kan adviseren met betrekking tot alle aangelegenheden waarvoor de gemeenschappen en de gewesten bevoegd zijn, zodat de bevoegdheidsrechtelijke grondslag voor het uitvaardigen van regelingen aangaande de

⁽⁸⁾ Zie ook advies 37.288/3 van 15 juli 2004 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem, *Parl. St.*, Vl. Parl., 2005-2006, nr. 531/1.

organisatie van het Instituut is gelegen in het geheel van de bepalingen waarbij aan de gemeenschappen en de gewesten aangelegenheden worden toegewezen.

Uit wat voorafgaat volgt dat in artikel 1 van het ontwerp ook moet worden bepaald dat artikel 52 ervan een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid regelt ⁹.

3.3. De artikelen 5 tot 9 van het ontwerp hernemen nagenoeg woordelijk, met betrekking tot de subsidies die worden verleend door agentschappen met rechtspersoonlijkheid die tot het beleidsdomein welzijn, volksgezondheid en gezin behoren, de bepalingen van de artikelen 55 tot 58 van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991. Bij artikel 8, tweede lid, van het ontwerp wordt daaraan toegevoegd dat de Vlaamse Regering de gevallen kan bepalen waarin de terugbetaling van een gedeelte van de subsidie verantwoord is. De Vlaamse Regering bepaalt daarbij de nadere regels voor de gedeeltelijke terugbetaling.

In de memorie van toelichting wordt met betrekking tot de herneming van de artikelen 55 tot 58 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit, die bij wijze van overgangsmaatregel van overeenkomstige toepassing zijn op de gemeenschappen en de gewesten ¹⁰, vooropgesteld dat die artikelen niet automatisch van toepassing zijn op subsidies verleend door openbare instellingen die afhangen van de gemeenschappen en de gewesten. Deze stelling wordt gesteund op de tekst van artikel 71 van de bijzondere

⁽⁹⁾ Het argument van de gemachtigde dat de wijziging betrekking heeft op de voordracht van leden van de raad van bestuur door een gemeenschapsinstelling, is niet van aard om die conclusie te wijzigen, nu die leden eveneens adviseren over gewestaangelegenheden.

⁽¹⁰⁾ Tot de inwerkingtreding van de wet die de algemene bepalingen vaststelt op het stuk van de controle inzake het verlenen en het gebruik van subsidies, bedoeld in artikel 50, § 2, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten. De inwerkingtreding van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, is voor de Vlaamse Gemeenschap uitgesteld tot 1 januari 2010 (zie het koninklijk besluit van 7 juni 2007 houdende, voor wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft, uitstel van inwerkingtreding van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof).

wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, en op een arrest van het Grondwettelijk Hof in verband met de verjaring van de schuldvorderingen van de Staat voor ten onrechte uitbetaalde wedden of ervan deel uitmakende of ermee gelijkgestelde vergoedingen of uitkeringen (arrest nr. 95/2007 van 27 juni 2007).

3.3.1. Artikel 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 luidt:

"Tot de inwerkingtreding van de wet bedoeld in artikel 50, § 2, zijn de vigerende bepalingen betreffende de organisatie van de controle van het Rekenhof en de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies, evenals de bepalingen inzake de Rijkscomptabiliteit, onverminderd hetgeen in § 2 omtrent artikel 32bis van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit is gesteld, van overeenkomstige toepassing op de Gemeenschappen en Gewesten."

Vraag is of met de woorden "de Gemeenschappen en de Gewesten" in deze bepaling enkel wordt verwezen naar de centrale besturen van de gemeenschappen en de gewesten, dan wel eveneens naar de gedecentraliseerde organen van deze entiteiten. Op het eerste gezicht dient uit de algemeenheid van de gebruikte termen "de Gemeenschappen en de Gewesten" te worden afgeleid dat aan die termen een ruime betekenis dient te worden gegeven. Er dient evenwel te worden vastgesteld dat in artikel 71, § 3, van de bijzondere wet van 16 januari 1989, dat enkel van toepassing is op de openbare instellingen afhankelijk van de gemeenschappen en de gewesten, ook gewag wordt gemaakt van de controle van het Rekenhof, wat, mocht aan artikel 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 een algemene draagwijdte moeten worden gegeven, ermee op dit vlak dubbel gebruik zou vormen. Aangezien de bewoordingen van de paragrafen 1 en 3 van artikel 71 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 verschillen ("de organisatie van de controle van het Rekenhof" *versus* "de wijze van uitoefening van de controle van het Rekenhof"), kan, tekstueel gezien, nochtans twijfel blijven bestaan omtrent de juiste draagwijdte van de genoemde bepalingen.

3.3.2. Tevens beroepen de stellers van het ontwerp zich, zoals reeds werd opgemerkt, op arrest nr. 95/2007 van het Grondwettelijk Hof. De relevante overwegingen van dit arrest luiden:

"B.1.1. De prejudiciële vraag betreft artikel 7, § 1, van de wet van 6 februari 1970 betreffende de verjaring van schuldvorderingen ten laste of ten

.../...

voordele van de Staat en de provinciën, dat, zoals het is gewijzigd bij artikel 61, 1/, van de wet van 24 december 1976 betreffende de budgettaire voorstellen 1976-1977, bepaalt:

«Inzake wedden, voorschotten daarop en vergoedingen of uitkeringen, die een toebehoren van de wedden vormen of ermede gelijkstaan, zijn de door de Staat ten onrechte uitbetaalde sommen voorgoed vervallen aan hen die ze hebben ontvangen, als de terugbetaling daarvan niet gevraagd werd binnen een termijn van vijf jaar te rekenen van de eerste januari van het jaar van de betaling.

De in het eerste lid vastgestelde termijn wordt tot dertig jaar opgevoerd, wanneer de onverschuldigde sommen zijn verkregen door bedrieglijke handelingen of door valse of welbewuste onvolledige verklaringen».

B.1.2. Uit het verwijzingsvonnis blijkt dat het geding voor de verwijzende rechter een door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding ingestelde vordering betreft waarbij die partij de veroordeling van een voormalig werknemer vordert tot terugbetaling van volgens haar ten onrechte uitbetaalde wedden.

(...)

B.3.1. Uit het opschrift van de wet van 6 februari 1970, uit de combinatie van de artikelen 7, § 1, en 8 ervan, en uit de parlementaire voorbereiding van die wet (*Parl. St.*, Kamer, 1964-1965, nr. 971/1, pp. 2 en 9; *Parl. St.*, Kamer, 1966-1967, nr. 408/5, p. 2; *Parl. St.*, Senaat, 1967-1968, nr. 126, p. 3) blijkt dat de enige rechtspersonen, andere dan de Staat waarop artikel 7, § 1, van de wet van 6 februari 1970 in zijn oorspronkelijke versie van toepassing was, de provincies en de Nationale Kas voor Oorlogspensioenen waren.

B.3.2. Artikel 61, 2/, van de wet van 24 december 1976 heeft, in artikel 8 van de wet van 6 februari 1970, de verwijzing naar de Nationale Kas voor Oorlogspensioenen geschrapt. Bijgevolg is de in het geding zijnde bepaling niet van toepassing op enige federale instelling van openbaar nut.

B.4.1. Zelfs indien dat wel het geval zou zijn geweest, is het optreden van de bijzondere wetgever vereist om een dergelijke bepaling van toepassing te verklaren op instellingen van openbaar nut die van de gemeenschappen en de gewesten afhangen. Voor de Duitstalige Gemeenschap is hiervoor het optreden van de gewone wetgever vereist.

B.4.2. Artikel 71, §§ 1 en 3, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 bepaalt:

«§ 1. Tot de inwerkingtreding van de wet bedoeld in artikel 50, § 2, zijn de vigerende bepalingen betreffende de organisatie van de controle van het Rekenhof en de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies, evenals de bepalingen inzake de Rijkscomptabiliteit, onverminderd hetgeen in § 2 omtrent artikel 32bis van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit is gesteld, van overeenkomstige toepassing op de Gemeenschappen en de Gewesten.

[...]

.../...

§ 3. Tot de inwerkingtreding van de wet bedoeld in artikel 50, § 2, blijven de bepalingen van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, wat de wijze van uitoefening van de controle van het Rekenhof betreft, van overeenkomstige toepassing op de instellingen van openbaar nut die afhangen van de Gemeenschappen en de Gewesten».

B.4.3. Rekening houdend met zowel de structuur als de bewoordingen van die bepaling, kan daaruit niet worden afgeleid dat de bijzondere wetgever de toepassingsfeer van artikel 7, § 1, van de wet van 6 februari 1970 heeft uitgebreid tot de instellingen van openbaar nut die van de gemeenschappen of de gewesten afhangen.

B.5. Bijgevolg blijkt de in het geding zijnde bepaling niet van toepassing te zijn op de instellingen van openbaar nut die van de gemeenschappen of de gewesten afhangen, zoals de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding."

Vraag is of uit dit arrest kan worden afgeleid dat de artikelen 55 tot 58 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit niet van toepassing moeten worden geacht op de openbare instellingen die afhangen van de gemeenschappen en de gewesten. De volgende elementen nopen tot een positief antwoord op deze vraag.

Er dient te worden vastgesteld dat het Grondwettelijk Hof in overweging B.4.3 van arrest nr. 95/2007 niet enkel gewag maakt van "de bewoordingen" van artikel 71, §§ 1 en 3, van de bijzondere wet van 16 januari 1989, maar ook van "de structuur" van die bepalingen, wat op niets anders kan wijzen dan op de tegenstelling die het Hof ziet tussen de paragrafen 1 en 3 van artikel 71 van die wet. Het Hof lijkt hierbij te verwijzen naar het gegeven dat in beide bepalingen gewag wordt gemaakt, zij het niet geheel gelijklopend, van de "controle van het Rekenhof", waaruit kan worden afgeleid dat artikel 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 niet van toepassing is op de openbare instellingen die afhangen van de gemeenschappen en de gewesten (zie opmerking 3.3.1.).

Kan hierover op basis van de enkele lectuur van arrest nr. 95/2007 nog twijfel bestaan, dan wordt die twijfel weggenomen wanneer men ook rekening houdt met arrest nr. 189/2002 van het Grondwettelijk Hof. In dat arrest oordeelt het Hof dat artikel 7 van de wet van 6 februari 1970 betreffende de verjaring van schuldvorderingen ten laste of ten voordele van de Staat en de provinciën, waarop ook arrest nr. 95/2007 betrekking heeft, wel degelijk als een bepaling inzake de rijkscomptabiliteit in de zin van artikel 71,

§ 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 moet worden beschouwd ¹¹. Nu in overweging B.4.1 van arrest nr. 95/2007 uitdrukkelijk wordt geoordeeld dat een optreden van de bijzondere wetgever noodzakelijk is om een bepaling als artikel 7 van de wet van 6 februari 1970 - bepaling die dus wordt gekwalificeerd als een bepaling inzake de rijkscomptabiliteit in de zin van artikel 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 ¹² - van toepassing te verklaren op de openbare instellingen die van de gemeenschappen en de gewesten afhangen, kan niet anders dan te worden besloten dat, in de lijn van de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, de artikelen 55 tot 58 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit, waaraan in het genoemde artikel 71, § 1, wordt verwezen met de woorden "bepalingen betreffende (...) de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies", niet van toepassing zijn op die openbare instellingen.

3.3.3. Conclusie is dan ook dat de stellers van het ontwerp er, gelet op de aangehaalde rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, terecht van uitgaan dat artikel 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 geen toepassing vindt op de openbare instellingen die afhangen van de gemeenschappen en de gewesten, zodat er geen bevoegdheidsrechtelijke bezwaren rijzen ten aanzien van de artikelen 5 tot 9 van het ontwerp.

⁽¹¹⁾ Grondwettelijk Hof, nr. 189/2002, 19 december 2002, B.4.

⁽¹²⁾ Anders, advies 23.409/8 van 12 juli 1994 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren (*Parl. St.*, Vl. Parl., 1994-1995, nr. 655/1) en advies 23.410/8 van 12 juli 1994 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren (*Parl. St.*, Vl. Parl., 1994-1995, nr. 656/1), waarin wordt vooropgesteld dat dit begrip refereert aan wat is geregeld in de wetten van 15 mei 1846 op de comptabiliteit van de Staat en 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit.

Wat de toepasselijkheid van Boek I van het Strafwetboek betreft

3.4. Artikel 37, tweede lid, van het ontwerp bepaalt dat alle bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van de artikelen 36 tot 37*bis* en 41*bis*, hoofdstuk VII en artikel 85 toepasselijk zijn op de misdrijven vermeld in artikel 37, eerste lid.

Deze bepaling is overbodig en dient derhalve te worden weggelaten.

Op grond van artikel 11, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is Boek I van het Strafwetboek immers van toepassing op de strafbaarstelling en de straffen die door de gemeenschappen en de gewesten bij decreet worden bepaald, en dit met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85 en van de artikelen 36 tot 37*bis* en 41*bis*. Alleen indien de decreetgever voor bijzondere inbreuken van de bepalingen van Boek I van het Strafwetboek wenst af te wijken, dient hij dit uitdrukkelijk te bepalen ¹³.

Wel dient, gelet op de tekst van de artikelen 36 tot 37*bis* van het Strafwetboek waardoor deze artikelen geen automatische toepassing kunnen vinden op de inbreuken die door de gemeenschappen of de gewesten strafbaar worden ingesteld, uitdrukkelijk in artikel 37, tweede lid, van het ontwerp te worden bepaald dat de in de laatstgenoemde artikelen van het Strafwetboek bepaalde straffen toepassing vinden op de in artikel 37, eerste lid, van het ontwerp bedoelde inbreuken.

VORMVEREISTEN

4. Het ontwerp bevat een aantal bepalingen betreffende de verzameling en de verwerking van persoonsgegevens in de zin van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van

⁽¹³⁾ Zie advies 40.119/VR/3 van 19 april 2006 en 3 mei 2006 over een voorstel dat geleid heeft tot het decreet van 7 juli 2006 houdende wijziging van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, van het decreet van 4 februari 1997 houdende de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers- en studentenkamers en van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode, wat betreft de versterking van het instrumentarium woonkwaliteitsbewaking (*Parl. St.*, Vl. Parl., 2005-2006, nr. 672/2).

persoonsgegevens, namelijk artikel 22 (ontworpen artikel 75*bis*, § 2), dat de in het raam van de arbeidsgeneeskunde erkende afdelingen en departementen verplicht om onderling en met de Vlaamse overheid gegevens uit te wisselen die noodzakelijk zijn voor de uitbouw en de werking van het operationele en het epidemiologische informatiesysteem bedoeld in het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem, en artikel 23, 1/, waarbij het niet-naleven van deze verplichting bestraft wordt met een administratieve geldboete. De betrokken persoonsgegevens kunnen persoonsgegevens zijn die de gezondheid betreffen.

Het verdient aanbeveling hieromtrent het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in te winnen, met toepassing van artikel 29, § 1, van de wet van 8 december 1992.

Mochten ten gevolge van dat advies nog wijzigingen aan het ontwerp worden aangebracht, dienen die wijzigingen om advies aan de Raad van State, afdeling wetgeving, te worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

5. Artikel 1 dient te worden aangepast zoals is aangegeven *sub* opmerking 3.2.

Artikel 11

6. Door het weglaten van het tweede lid van het huidige artikel 14, § 3, van het decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders zijn ook de voorwaarden weggevallen waaraan de beheersovereenkomst die met de partnerorganisaties kan worden gesloten, moet voldoen, waardoor er haast geen elementen meer bestaan aan de hand waarvan de inhoud van die overeenkomst kan worden bepaald. Hierover ondervraagd door de auditeur-verslaggever, antwoordde de gemachtigde dat het ontworpen artikel 14 zo zal worden aangepast dat erin een omschrijving wordt gegeven van de erin bedoelde

.../...

beheersovereenkomst, naar analogie van het ontworpen artikel 21, § 1, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid opgenomen *sub* artikel 18 van het ontwerp.

Artikelen 18 en 19

7. De decreetgever dient te beoordelen of de in de ontworpen artikelen 21, §§ 2, tweede lid, en 3, en 23, §§ 2, tweede lid, en 3, van het decreet van 21 november 2003 aan de Vlaamse Regering toegekende delegaties, die vrij ruim zijn, niet aan nadere criteria dienen te worden verbonden.

Artikel 22

8. In zoverre de door de Vlaamse Gemeenschap erkende afdelingen en departementen medisch toezicht van arbeidsgeneeskundige diensten beantwoorden aan de definitie van "organisatie met terreinwerking", vermeld in het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem (zie artikel 2, 12/) ¹⁴, zullen ze bij de inwerkingtreding van dat decreet verplicht zijn deel te nemen aan het operationele informatiesysteem en het epidemiologische informatiesysteem op grond van artikel 5 ervan. In dat geval is er een overlapping met het ontworpen artikel 75*bis*, § 2, van het decreet van 21 november 2003. Er dient evenwel te worden vermeden dat de verplichting om deel te nemen aan het operationele en het epidemiologische informatiesysteem een dubbele juridische grondslag vindt ¹⁵.

Indien het ontworpen artikel 75*bis*, § 2, toch behouden zou blijven, dient die bepaling te worden getoetst aan de regelgeving betreffende de persoonlijke

⁽¹⁴⁾ Die definitie luidt: "een door de Vlaamse Regering erkende of door haar op enerlei wijze gefinancierde organisatie die op het terrein opdrachten uitvoert, methodieken toepast of diensten levert ter invulling van het Vlaamse gezondheidsbeleid, of een organisatie die dergelijke opdrachten vervult krachtens een wet of een decreet".

⁽¹⁵⁾ Eenzelfde bezwaar geldt overigens ten aanzien van artikel 32 van het decreet van 21 november 2003.

levenssfeer, nu het gaat om de verwerking van (medische) persoonsgegevens¹⁶. Zo dient te worden verantwoord op grond van welke onderdelen van de artikelen 5 en 7 van de wet van 8 december 1992, de verwerking van de betrokken persoonsgegevens toegelaten is en dient de finaliteit van de verwerking van de persoonsgegevens in de ontworpen bepaling te worden vermeld.

9. In het ontworpen artikel 75bis, § 4, van het decreet van 21 november 2003 dient wellicht ook te worden voorzien in een delegatie aan de Vlaamse Regering om de werking van de erin bedoelde werkgroep te regelen en eventueel om de vergoeding van de leden ervan te bepalen. Ook kan duidelijkheidshalve uitdrukkelijk worden bepaald dat de Vlaamse Regering de samenstelling van de werkgroep kan bepalen, al is zulks wel vervat in de bevoegdheid om de werkgroep op te richten.

Artikel 23

10. Het bestaande artikel 76, § 1, 2/, van het decreet van 21 november 2003 betreft enkel de mogelijkheid om een administratieve geldboete op te leggen bij niet-naleving van de verplichting om gegevens uit te wisselen in het raam van het epidemiologische informatiesysteem bedoeld in artikel 32, § 2, van dat decreet. Met betrekking tot de verplichting om gegevens uit te wisselen in het raam van het operationele informatiesysteem, bedoeld in artikel 32, § 1, van hetzelfde decreet, is er geen dergelijke sanctionering.

De ontworpen bepaling voorziet evenwel in een administratieve geldboete in beide gevallen wanneer het de afdelingen en de departementen van arbeidsgeneeskundige diensten betreft. De gemachtigde verklaarde dat de sanctionering enkel dient te slaan op de niet-naleving van de verplichting om gegevens uit te wisselen in het raam van het epidemiologische informatiesysteem. Blijft evenwel het bezwaar dat, ook indien het ontworpen artikel 76, § 1, 2/, wordt ingeperkt, de sanctionering op twee plaatsen wordt geregeld, nu ook het decreet van 16 juni 2006 op dit vlak in administratieve sanctionering voorziet.

⁽¹⁶⁾ Zie advies 45.217/3 van 4 november 2008 over een voorontwerp van "woonzorgdecreet", opmerking 10.

Artikel 25

11. De delegatie die aan de Vlaamse Regering wordt verleend in het ontworpen artikel 80, § 1, tweede lid, van het decreet van 21 november 2003, lijkt dubbel gebruik te vormen met de delegatie die wordt verleend in het ontworpen artikel 75bis, § 1, tweede lid, van dat decreet (artikel 22 van het ontwerp) om de regels voor het verlenen en het intrekken van de erkenning te bepalen.

De gemachtigde verklaarde evenwel wat volgt:

"Dit is geen herhaling van eerdere artikels, omdat het hier over de procedure inzake erkenning en intrekking van de erkenning gaat. Dit is naar analogie met artikel 80, § 1, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid dat ook over dergelijke procedures gaat."

Vraag is dan wel wat in de machtiging in het ontworpen artikel 75bis, § 1, tweede lid, wordt bedoeld met de woorden "de regels voor het verlenen en het intrekken van de erkenning" indien de bedoelde machtiging geen betrekking zou hebben op de procedure.

In elk geval dient te worden vermeden twee rechtsgronden voor dezelfde uitvoeringsbepalingen te creëren, en dient de draagwijdte van de aan de Vlaamse Regering verleende delegatie duidelijk te zijn.

Hoofdstuk VII

12. Met hoofdstuk VII van het ontwerp wordt beoogd een algemeen juridisch kader te creëren voor het Vlaamse beleid inzake verzorgingsvoorzieningen. Dergelijk kader hoort niet thuis in een verzameldecreet als het voorliggende en zou bijgevolg beter het voorwerp uitmaken van een afzonderlijk ontwerp.

13. Hoofdstuk VII wordt, met betrekking tot de verzorgingsvoorzieningen, gekenmerkt door zeer ruime delegaties aan de Vlaamse Regering, die betrekking hebben op nagenoeg de gehele regeling betreffende de machtigingen, de toelatingen, de

.../...

erkenning, de te volgen procedure bij erkenning, de inkorting, de verlenging, de schorsing en de intrekking ervan, het toezicht op de naleving van de erkenningsnormen en de erbij te nemen maatregelen.

De essentiële beleidskeuzes hieromtrent dienen evenwel door de decreetgever te worden genomen, zodat het ontworpen decreet aanvulling behoeft. Zulks klemmt des te meer nu sommige gedelegeerde aangelegenheden betrekking kunnen hebben op grondrechten.

14. In het beginsel dat de niet-naleving van de erkenningsnormen of -voorwaarden aanleiding kan geven tot de intrekking van de erkenning en tot de sluiting van de inrichting, is enkel voorzien voor wat betreft de ziekenhuizen, en niet voor de andere verzorgingsvoorzieningen. De vraag rijst of het maken van dit onderscheid, dat op gespannen voet staat met het grondwettelijke beginsel van de gelijkheid en de niet-discriminatie, wel in de bedoeling ligt van de stellers van het voorontwerp.

Er kan overigens worden opgemerkt dat krachtens de artikelen 73, eerste lid, en 74, eerste lid, van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, *juncto* de artikelen 1 en 2 van het koninklijk besluit van 10 juli 1990 waarbij sommige bepalingen van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, toepasselijk worden verklaard op de initiatieven van beschut wonen en op de samenwerkingsbanden van psychiatrische instellingen en diensten, het voormelde beginsel van toepassing is op initiatieven van beschut wonen en op samenwerkingsverbanden van psychiatrische instellingen en diensten, maar dat dit beginsel ten gevolge van de bij artikel 38 van het decreet dat thans in ontwerpvorm voorligt, verrichte opheffingen komt te vervallen.

Artikel 31

15. In artikel 31, § 2, eerste lid, van het ontwerp dient te worden verwezen naar artikel 32 in plaats van naar artikel 34.

Artikel 32

16. Het is niet duidelijk of met de woorden "wordt erkend conform de termijn" die voorkomen in artikel 32, § 1, van het ontwerp, naar de beslissingstermijn of naar de duur van de erkenning verwezen wordt. De gemachtigde verklaarde dat dit laatste het geval is. Dit wordt best in de genoemde bepaling verduidelijkt.

Artikel 33

17. Volgens de toelichting wordt met artikel 33 van het ontwerp beoogd de Vlaamse Regering de mogelijkheid te bieden om, zolang niet is verholpen aan bepaalde vastgestelde inbreuken op de erkenningsnormen, de buitengebruikstelling te bevelen van specifieke onderdelen van het gebouw of de stopzetting te bevelen van bepaalde activiteiten zonder daarom de erkenning van de gehele dienst officieel te moeten intrekken. Dit blijkt niet duidelijk uit de tekst van artikel 33, dat nader in die zin dient te worden gepreciseerd.

Artikel 34

18. Er dient in artikel 34 te worden omschreven welke maatregelen erin bedoeld zijn.

Artikel 35

19. In artikel 35, eerste lid, van het ontwerp schrijve men "na overleg met de sector" in plaats van "in overleg met de sector".

Tevens dient in artikel 35 van het ontwerp te worden bepaald wie de sector zal vertegenwoordigen en binnen welk juridisch kader dat overleg zal plaatsvinden.

Artikel 36

20. Specifiek voor wat betreft de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven van beschut wonen, wordt in artikel 36, § 2, tweede lid, van het ontwerp in geval van illegale exploitatie voorzien in de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om over te gaan tot een gedwongen sluiting van de voorziening zonder de voorafgaande tussenkomst van een rechter. De gedwongen sluiting houdt in dat de stopzetting van de activiteiten en eventueel de ontruiming van de gebouwen wordt bevolen door de burgemeester en dat de gebouwen worden verzegeld.

De beslissing om tot sluiting over te gaan is bindend voor de betrokkene. Die bestuurshandeling geniet bovendien het "privilège du préalable", krachtens hetwelk ze uitvoerbaar is zolang ze zelf niet vernietigd of ingetrokken is, ongeacht of ze regelmatig dan wel onregelmatig is ¹⁷.

Dat een eenzijdige bestuurshandeling de burger bindt, betekent nog niet dat de administratie zelf tot gedwongen uitvoering kan overgaan, zonder zich daarvoor tot de rechter te wenden ¹⁸. Integendeel, de administratie is daartoe niet gerechtigd, "wanneer geen wettekst haar daartoe machtigt en er geen bijzondere omstandigheden zijn die een dringend ingrijpen noodzakelijk maken, ten einde een ernstige verstoring van de openbare orde te voorkomen" ¹⁹.

De ontworpen bepaling strekt ertoe aan een bestuurlijke overheid, te dezen de burgemeester, de bevoegdheid te verlenen om de ambtshalve tenuitvoerlegging van een bepaalde overheidsbeslissing mogelijk te maken. Aldus zou worden afgeweken van de regel dat de overheid zich vooraf tot de rechter moet wenden om dwang te mogen uitoefenen.

⁽¹⁷⁾ R.v.St., nr. 49.811, 21 oktober 1994, Legrand.

⁽¹⁸⁾ A. MAST, J. DUJARDIN, M. VAN DAMME en J. VAN DE LANOTTE, *Overzicht van het Belgisch Administratief recht*, Mechelen, 2006, 17de uitgave, p. 7-8, nr. 9.

⁽¹⁹⁾ Cass., 20 januari 1994, *Arr. Cass.*, 1994, I, p. 79-80, nr. 35, met noot en *Rev. dr. commun*, 1994-95, 232, met noot van M. NIHOUL.

De beslissing om die bevoegdheid te verlenen is een beleidsbeslissing. Het staat meer bepaald aan de decreetgever om te oordelen of er voldoende zwaarwichtige redenen zijn die verantwoorden dat er afgeweken wordt van het beginsel dat niemand, ook de overheid niet, zichzelf recht doet ²⁰. De Raad van State kan er alleen maar op wijzen dat het voornoemde beginsel essentieel is in een rechtsstaat, en dat de decreetgever daaraan slechts met de grootste omzichtigheid mag tornen.

Artikel 40

21. De wijziging die met artikel 40, 2/, van het ontwerp wordt beoogd, betreft het vijfde, en niet het zesde lid van artikel 14 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

Artikel 51

22. De verwijzing in het ontworpen artikel 23 van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg zou kunnen worden gepreciseerd door naar welbepaalde artikelen of onderdelen van artikelen te verwijzen in plaats van naar het gehele hoofdstuk III van het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Artikel 53

23. Er dient te worden verduidelijkt of met artikel 53 van het ontwerp al dan niet wordt beoogd een subsidiaire rechtsgrond te creëren.

⁽²⁰⁾ Rdpl. A. VANWELKENHUYZEN, "La maxime «Nul ne peut se faire justice à soi-même», ses limites et ses sanctions en droit public belge", *Rev. adm.*, 1967, (173), 179. Vgl. M.-A. FLAMME, *Droit administratif*, Brussel, 1989, I, p. 20, nr. 9.

In de memorie van toelichting geeft de tweede alinea van de toelichting bij dat artikel die indruk. De eerste alinea van die toelichting laat dan weer uitschijnen dat het de bedoeling is te harmoniseren, in welk geval de delegaties in de plaats zouden komen van de relevante rechtsgronden in de sectorale regelgeving. Indien dat laatste het geval is, dienen de bestaande sectorale rechtsgronden te worden opgeheven.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. SMETS,	staatsraad, voorzitter,
	B. SEUTIN,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	H. COUSY,	assessoren van de
	J. VELAERS,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

De verslagen werden uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, eerste auditeur, en de H. D. VAN EECKHOUTTE, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

J. SMETS